

Rozhovor
s golfovým
architektem
JONATHANEM
GAUNTEM,
autorem hřišť
Vinoř v Praze
a Kaskáda u Brna

Text a foto Andrej Halada

Navrhl více než čtyřicet hřišť po celém světě a další desítky starších renovoval. Vyrostl v golfové rodině a zároveň nedaleko od místa, kde se narodil Alister MacKenzie, autor slavných hřišť Augusta National či Cypress Point. Golf hraje od sedmi let. Je vždy radost hovořit s člověkem, který je v určité oblasti velkým odborníkem, navíc pokud je to pravý distingovaný Angličan.

Jaký je dnešní stav golfu ve světě? Je na tom dobře?

Myslím, že se jen tak tak drží nad vodou. Covidová pandemie, která mnoha lidem nepřinesla nic dobrého, byla pro golf pozitivní. Lidé chodili hrát a v golfovém prostředí to vyvolalo falešnou naději, že bude lépe. Jenže pandemie odezněla a golf se zase vrátil tam, kde byl. Jsou sice vidět náznaky zlepšování, ale je jasné, že celá sféra se musí výrazně proměnit. Je potřeba stále pracovat na tom, aby golf nebyl vnímán jako něco exkluzivního, a zároveň musíme posilovat rodinné pojetí hry. Pokud se to nepodaří, čekají golf velmi těžké časy. USGA a R&A se také musí snažit změnit image golfu ve směru udržitelnosti a ekologičnosti, protože na to je v dnešní době hodně upřena pozornost.

Nejsou USGA a R&A příliš staromódní, konzervativní?

Pro R&A jsem pracoval, takže vím, že se snaží působit i otevřeně. Teď rozjeli velkou kampaň, díky níž by se ke golfu mělo dostat více žen. Mají také připravený program „Golfové hřiště 2030“, ve kterém cílí na snížení spotřeby vody, úspory v pohonných hmotách pro stroje nebo efektivnější využívání prostoru. Zároveň je znát snaha přitáhnout ty, kdo o golf dosud neměli zájem. Určitě si všichni přejeme, aby se situace změnila, ale USGA i R&A mají tradiční pohled na věc a veřejnost je tak vnímá. Je

před nimi dlouhá cesta, při které musí hodně otočit kormidlem.

Jak je to ve Velké Británii, jak se tam golfu daří?

V posledních letech bylo uzavřeno na sto padesát hřišť. Šlo o ta nová, která vznikla před třiceti lety, při golfovém boomu. Situace není růžová. Ale R&A loni v létě otevřela také golfovou akademii

Hlavní prací golfových architektů je dnes renovace starších hřišť, nikoli stavba nových.

v Glasgow nazvanou GOLF IT. Velký, dvoupatrový driving, tréninkové zázemí, adventure golf, devítijamkové hřiště, blízko jsou kurty na padel... Všechno je orientované na rodinu a zábavu a celkem to funguje.

V čem se dnešní golfový svět liší od toho, do něž jste v 80. letech profesně vstupoval? Co se nejvíce změnilo?

Golf se stal více společenskou hrou. Poprvé jsem vzal hůl do ruky v roce 1971, když mi bylo sedm let. Můj otec byl velmi dobrým golfistou, také jeho rodiče hráli. Dědeček

Já bych vám to nedoporučoval!

začal už v roce 1938, byl úspěšným hráčem kriketu, ale zranění mu znemožnilo pokračovat, tak ho lékaři nasměrovali ke golfu. Jako kluk jsem chodil hrát s tátou přátelské hry, ale každou sobotu ráno jsme hráli soutěžní golf. Díky tomu šla moje výkonnost rychle nahoru, blížil jsem se scratch úrovni. Byl to pokaždé tvrdý soutěžní zápas a mnoho jsem se z toho naučil. Dnes, když jdu hrát golf, tak je to skoro vždy hra s přáteli. Z mých letošních her nebyla jediná soutěžní. Sportovní a soutěžní rozměr golfu ustoupil za poslední půlstoletí do pozadí, na jeho místě je rekreační a společenské vnímání hry.

Promítla se tato proměna i do principů golfové architektury?

V současnosti stavím hřiště tak, aby byla hratelná pro každého a aby si golfista hru užil. Když jsem na počátku 90. let začínal jako samostatný architekt, každý klient mi říkal: „Chci postavit to nejobtížnější hřiště v Británii. Nikdo přece nebude chtít hrát na hřišti, které snadno pokoří.“ Odpovídal jsem: „Dobrá, budu se snažit.“ Ale dnes jen málokdo chce hrát na tak obtížném hřišti. Každý chce, aby hřiště odpovídalo jeho výkonům.

Mají dnes golfové architekti dost práce? Staví se stále dost hřišť?

Jsem členem European Institute of Golf Course Architects, takže vím, že v současnosti je mnohem více architektů, než tomu bylo dříve. Hlavní prací je ovšem renovace starších hřišť, nikoli stavba nových. I v mém případě je tomu tak. Měl jsem štěstí, že když jsem začínal, mohl jsem navrhovat nová hřiště; jen během

90. let jsem jich vytvořil dvacet. Vše ale skončilo v letech 2007–2008, s nástupem finanční krize. Takže ano, budou se stavět nová hřiště, ale projektů bude velmi málo.

Je pro vás renovace starých hřišť dostatečně tvůrčí činností?

Rozhodně. Věnuji se tomu, že upravuji hřiště, která navrhli například William Herbert Fowler (1856–1941), Harry Colt (1869–1951), Alister MacKenzie (1870–1934), James Braid (1870–1950) nebo Tom Simpson (1877–1964). Všichni byli výjimečnými, inspirativními golfovými architekty a měli velký vliv na golf a jeho vývoj. Jen s malou podporou technických prostředků uměli postavit skvělé hřiště. Jak je vůbec mohly některé věci napadnout? Jak silnou měli představivost! Všimli si mnoha detailů a zdánlivých maličkostí, které byly pro design důležité. Já jejich práci, ta sto let stará hřiště, jen posouvám do 21. století. To je naprosto úžasné.

Co je při téhle práci nejdůležitější?

Je nemyšlitelné vstoupit na hřiště a myslet si, že ho „jen“ přizpůsobíte dnešku. Klíčovou věcí je respektovat původní design, to je alfa a omega všeho. Musíte definovat pozitiva, ale také současná negativa. Pozitiva pak oprášit a nechat je vyniknout, s negativy tvůrčím způsobem pracovat. Vždy ale navrhujete řešení, jehož správnost potvrdí až budoucnost, třeba za padesát let.

Častým postupem je zjednodušovat některé designové prvky. Když se například podívám na mnohá golfová hřiště v USA vytvořená od 70. do 90. let, vidím spoustu bunkerů. Vypadá to efektně, ale – nechci se dotknout amerických

kolegů – jde často o nepochopení toho, co je to strategický design. Každá člověkem vytvořená součást hřiště musí prokázat oprávněnost svojí existence: proč je tam tolik bunkerů, proč jsou odpaliště tady, proč se green sklání a podobně.

Máte nějakého architekta, jehož hřiště nejraději renovujete?

Nejraději mám práce Alistera MacKenzieho. Vnesl do golfové architektury zcela jiné uvažování, udal nový směr a také: narodil se asi dvacet kilometrů od místa, odkud pocházím, v oblasti Yorkshire. Možná mě s ním spojuje podobné vidění a vnímání krajiny. V mládí jsem hrál mnohá jeho hřiště, vídám je okolo sebe už přes půl století, takže na mě musí mít vliv. Rozpoznat MacKenzieho principy práce a vyjít z nich při renovování je pro mě snadnější. Mám to všechno v oku i v hlavě.

Čím se současná kvalitní hřiště liší od těch starších?

Pokud stojí něco za zmínku, tak je to otázka profilu – cesta z odpaliště na fairway a z fairwaye na green. Dnes hráč téměř vždy vidí, kam hraje, má před sebou celé pole. V minulosti měla hřiště hodně slepých jamek. Na hráče čekalo překvapení, kam míč dopadne. Na nových hřištích občas najdete slepou jamku nebo neočekávanou cestu ke greenu, ale pokud bych měl v návrhu slepou jamku, klient namítne: „Jonathane, to děláš chybu.“ Asi bych odvětil: „Máš pravdu.“ Jsme v roce 2024 a díky těžké technice máte možnost změnit terén tak, aby jamka slepá nebyla.

Jezdíte pokaždé na místo, kde navrhujete hřiště? Spoléháte

Architekt Jonathan Gaunt hraje na jím navrženém vionořském hřišti, 14. září 2024. Naposledy tu byl přesně před pěti lety, 13. září 2019.

se na vlastní zážitky a dojem z místa, anebo pracujete hlavně s počítačem?

S počítačem nepracuji, nemám vůbec tu potřebu. Jakmile mám hřiště nakreslené rukou, předám ho dvěma kolegům, kteří to převedou do golfových programů, čímž vznikne první podoba návrhu. S ním jdu na hřiště, konzultuji ho s investorem, pak to upravíme a tak pořád dokola. V mém případě žádná digitální technika nenahradí kreslení tužkou. Ale je pravdou, že s počítačem můžete používat technické finesy jako například průlet navrhovanými jamkami. Technika pomáhá, rozšiřuje možnosti přípravné fáze.

Mnozí architekti jednotlivci také preferují ruční práci, ale co velké kanceláře typu Nicklaus Design? Tam k jistému odosobněnému přístupu určitě musí docházet.

Jako začátečník jsem v 80. letech dělal pro dvě firmy, které se zabývaly golfovým designem. Obě jen kopírovaly muštr jamek, neřídily se ani místem, ani terénem. Stále stejné jamky par 3, par 4 a par 5. Připadalo mi to jako podvod na klienty. Když jsem začal pracovat samostatně, pokaždé jsem vycházel ze specifík místa. Trávím na začátku procesu mnoho času na místě, zpracovat všechny části master planu trvá dlouho. Stále hledáme nejlepší řešení, někdy uděláme až dvacet pět návrhů.

Jaké jsou současné hlavní trendy v golfové architektuře?

Dnes se snažíme vytvořit hřiště, která budou hratelná a zábavná pro všechny úrovně hráčů. Jde o to, aby

po odehrání 18 jamek odcházel ze hřiště „šťastný“ golfista. Aby mohl říct svému kamarádovi: „Na tohle hřiště si zajed“, je fajn a stojí za hru.“ Druhou důležitou věcí je důraz na udržitelnost a ekologii. Pokud environmentální otázky nezohledníte už při projektu, nemůžete uspět. Ne že my bychom tuhle stránku věci v minulosti úplně opomíjeli, ale golfový svět si neuvědomoval, co všechno

V minulosti měla hřiště hodně slepých jamek, teď hráč téměř vždy vidí, kam hraje.

z přírodního hlediska hřiště nabízí. Že může působit jako záplavová zóna poblíž řek, že vytváří vhodné prostředí pro některé druhy zvířat, že může sloužit jako ideální pole pro vědecké zkoumání fauny a flóry a podobně.

Jak jste se dostal ke své první zakázce v Česku, k projektování hřiště Kaskáda u Brna?

Pracoval jsem v různých evropských zemích, v Irsku, Turecku, Dánsku, a jeden den přišla nabídka dělat něco pro Brno. Setkal jsem se s panem Plašilem, investorem a majitelem firmy Alta, a po dvanáctihodinové schůzce a prohlídce místa se zeptali: „Můžete udělat návrh?“ (Vladimír Plašil nám k tomu doplnil: „Chtěli jsme zkušeného zahraničního architekta, který si s tak velkým projektem bude vědět rady. Jonathan nás zaujal svým

přístupem, ať už z hlediska profesního, tak lidského. Bylo na něm vidět, že o projekt opravdu stojí a že ho také zaujalo dané místo.“)

Co jste věděl v té době o českém golfu?

Příznám se, že skoro nic. Věděl jsem jen něco o německém golfu.

Čím vás oslovilo místo? Nebál jste se kopců, převýšení?

Procházel jsem se po polích obklopených lesem a říkal jsem si, že bych tu mohl vytvořit jedno ze svých nejhezčích hřišť. Sklon terénu nabízel jamky s výhledy a dalekými ranami dolů. Snažil jsem se, aby se jamky pestře střídaly: některé jdou kolmo ke svahům, další se vinou po vrstevnicích. Profil Kaskády navíc nebyl extrémní, v té době jsem dělal i hřiště ve Španělsku, Los Barrancos de la Zagaleta, a to se nachází na úpatí hor a rozdíl mezi nejvyšším a nejnižším bodem byl 170 metrů. Na Kaskádě je to 70 metrů.

Jak jste se dostal k dalšímu projektu v Česku, pražskému hřišti Vionoř?

Ten příběh trval dvacet let a mohl bych o něm napsat knihu. Ale nebudu nudit. Připravoval jsem už Kaskádu a dostal jsem pozvánku do Prahy na golfovou konferenci pořádanou společností KPMG. Odtud vedla cesta k firmě Sekyra a jejímu majiteli Lud'ku Sekyrovovi. V roce 2005 už jsem na projektu vionořského hřiště pracoval. Vše bylo připravené, jenže v roce 2008 přišla ekonomická krize a Luděk Sekyra od stavby ustoupil. Projekt jsem uložil do šuplíku a myslel

■ Jonathan Gaunt se narodil v roce 1964, jako samostatný architekt začal designovat golfová hřiště počátkem 90. let

si, že je konec. Ale v roce 2015 zvoní telefon, volá Monika Bažantová a ptá se: „Pane Gaunte, právě jsme koupili projekt Vinoř i s vaším návrhem. Chcete být nadále součástí?“ Přijel jsem do Prahy, setkal se i s investorem Milošem Drbalem a začal opět pracovat. V půlce září 2019 jsem byl v Praze naposledy, v té době bylo hřiště z velké části hotové. Co se dělo pak, to je citlivé téma... Ale situace se naštěstí opět změnila, přišel nový vlastník, společnost Natland a Tomáš Raška, a já jsem teď, po pěti letech, opět tady. Na otevřeném a fungujícím hřišti. To je skvělé.

Když jste poprvé viděl prostor, celkem fádni pole a nevýrazné blízké okolí, co jste si pomyslel?
Jak obrovská příležitost to je. Velký kus krajiny, která je uprostřed mírně vyvýšená a svažuje se do stran. A uprostřed jediný strom. Všiml jsem si, že tu jsou dobré možnosti dívat se daleko do krajiny. Ale čekaly nás i velké otázky, například odvodňování.

Je dnešní podoba hřiště shodná s návrhem, který jste dělal pro Lud'ka Sekyru?

Ne, původní projekt se téměř úplně

změnil. Výsledná verze je až dvacátým návrhem, který jsem připravil. Klubovna měla stát jinde, odlišný byl i koncept všech 27 jamek. Současné tréninkové zázemí je větší, vytvořili jsme také větší waste areas. Měli jsme možnost lépe vyřešit drenáže, koncipovat hřiště kvalitněji.

Výsledná verze vinořského hřiště je až dvacátým návrhem.

Jak jste spokojen s tím, co nyní na Vinoři vidíte? A jak jste si užil hru?

Celé hřiště má vysokou úroveň a jsem nadšený z toho, jak esteticky působí, jak jsou hrací plochy udržovány v různých režimech sečení. Hrál jsem zatím jen prvních devět jamek, protože bylo velmi špatné počasí. Ale hřiště je postaveno výborně a s vodou si poradilo, greeny měly i po celonočním dešti dobrou rychlost. Před pěti lety už jsem vyzkoušel jamky při hře, ale to bylo samozřejmě jiné. Hrát teď bylo jako

setkat se se starým přítelem, který však vypadá mnohem lépe.

Hratelnost hřiště je taková, jakou jsem očekával: jamky poskytují všem hráčům různé strategické možnosti, vítr tu hraje důležitou roli. Odpaliště, fairwaye i greeny už mají trávu hustou, okraje greenů jsou posekané tak, že hráč má plnou možnost hrát rány typu chip-and-run, nemusí brát do ruky sand wedge. Jako u každého nového hřiště pochopitelně vidím možnosti, jak zlepšit hratelnost i strategii prostřednictvím režimu sečení. Jak mi bylo řečeno, mělo by se tak stát na jaře 2025 – a pak se můžu těšit, že si tu zahraju další jamky za teplého a slunečného počasí.

Někteří hráči vnímají Vinoř jako links. Je to tak správně?

Dalo by se říct, že je to částečně linkový styl. Je tu rovina, fouká vítr, tedy linkové charakteristiky. Ale některé části s vysokou trávou připomínají préríjní hřiště. Zároveň tu najdete stromy a na západním okraji je to takové parkové. Jde tedy o kombinaci více typů.

MULTIFUNKČNÍ VINOŘ A ZBRASLAV

/ firemní akce
/ obchodní prezentace
/ teambuildingy
/ společenská setkání
/ rodinné oslavy

...a mnoho dalšího

WWW.PCG.CZ

Chybí zde podle vás stromy? Mělo by jich být více?

Asi by nebylo dobré, kdyby se tu sázelo více stromů. Omezilo by to výhledy, mohlo vést k chorobám trávy, úklid listí na podzim by byl nákladný. Stačilo by jen menší množství strategicky vhodně umístěných stromů. Hustší výsadba by se hodila na východním okraji ve směru zástavby, aby se domy a hřiště oddělily.

Hřiště jste navrhl ze žlutých odpališť 5 629 metrů dlouhé, což není příliš. Co si myslíte o délce současných hřišť?

Rád hraji hřiště s touto délkou a myslím, že vyhovuje mnoha hráčům. V letech 1990–2000 bylo trendem stavět dlouhá hřiště, dnes se architekti zaměřují víc na strategii. To považuji za správné. Délka není tím, co vytváří hlavní obtížnost hřiště, skutečnou výzvou je chytrý strategický design. Když dobře umístíte bunker na jamce dlouhé 350 metrů, bude to pro hráče mnohem obtížnější než jamka, která bude mít 450 metrů a spoustu bunkerů na špatných místech. Jsem členem Cavendish Golf Clubu v Anglii, jehož hřiště v roce 1925 designoval Alister MacKenzie. Má par 68 a ze zadních odpališť je dlouhé 5 200 metrů. Je to nejtěžší hřiště, jaké jsem kdy hrál – pokaždé jsem ze hry frustrovaný a nedokážu tam zahrát dobře. Ale když se podívám na skórkartu, nevypadá hřiště složité a máte tendenci ho podcenit.

Co soudíte o otázce délky ran a délky hřišť pro profesionály? Lze zabránit tomu, aby svými ranami hřiště snadno porazili?

S vývojem technologií nic nenaděláme. Lidé chtějí hrát stále dál a dál a výrobci na to reagují, vyrábějí čím dál výkonnější hole i míčky. Na jedné straně pak máme malou skupinu nejlepších profesionálů, kteří odpalují přes 300 metrů, a na druhé masu rekreačních hráčů s průměrným handicapem 18, kteří se moc neprodlužují a drajují stále do 200 metrů. Nedivil bych se, kdyby měli profesionálové jen svá vlastní hřiště, s délkou přes 7 000 metrů. Speciální hřiště stavěná jen pro ně.

Postavil byste rád takové hřiště? Hřiště o délce 8 kilometrů pro 22. století?

Pochybuji, že by mě někdo oslovil,

V letech 1990–2000 bylo trendem stavět dlouhá hřiště, nyní se architekti zaměřují víc na strategii. To považuji za správné.

abych designoval hřiště dlouhé třeba 7 500 metrů. A nebude mi líto, že takové nikdy neudělám. Vždycky tu bude poptávka normálních hráčů po normálních hřištích. Profesionálové a jejich hra, astronomické výdělků a létání po celém světě tryskáči, to je svět sám pro sebe. Z dlouhodobého hlediska je to podle mě neudržitelné.

Kdybyste se dnes rozmýšlel, zda se stanete golfovým architektem, opět byste tuhle profesi zvolil? Anebo byste zkusil něco jiného v golfu?

Řeknu vám jeden příběh. Když mi bylo sedmnáct a měl jsem handicap 3, pracoval jsem v kuchyni jedné restaurace v Leedsu. Zrovna se poblíž

konal turnaj golfových profesionálů a majitel restaurace mi říká: „Jonathane, máme tady jednoho návštěvníka, profesionálního hráče, ty hraješ golf, nechtěl bys ho poznat?“ Říkám, že určitě ano, ale kdo to je? „No, takovej malej chlápek. Sundej si zástěru, já ti ho ukážu.“ Šel jsem a tam v rohu restaurace seděl Gary Player. Ve svých sedmnácti jsem mluvil asi patnáct minut s jednou z největších legend světového golfu. Gary se mě ptá, čím bych chtěl být. Říkám, že rodiče by si možná představovali, že budu hrát golf profesionálně. Gary povídá: „Hochu, je ti sedmnáct a máš handicap 3. To se asi těžko budeš živit sportovním hraním. Co jiného bys chtěl ještě dělat?“ Odpovím, že by mě možná bavilo být golfovým

architektem. „To už zní lépe,“ odvěti Player, „ale ať už budeš dělat cokoli, musíš tomu dát všechno. Musíš tím být stoprocentně zaujatý, jedině tak máš šanci prosadit se.“ Takže tohle setkání rozhodlo, navedlo mě na cestu ke golfové architektuře.

Co byste dnešním zájemcům o práci golfového architekta doporučil? Kam byste je nasměroval?

Určitě bych jim tu práci z celého srdce doporučil. Je to činnost, kterou jiní lidé obvykle považují za krásného koníčka. Jezdíte po světě, jste v přírodě, setkáváte se se zajímavými lidmi, hraje golf. Zájemcům bych zároveň doporučil, aby šli stejnou cestou, jakou jsem šel já – aby studovali krajinou

■ Gaunt společně se svým krajanem, Angličanem Matthewem Salmonem, hlavním greenkeeperem vnořského hřiště

architekturu, tedy obor širší, než je golfový design. Dále je potřeba získávat zkušenosti u stavební společnosti, která buduje hřiště, čímž načerpáte praktické základy.

A teď řeknu druhý příběh, poslední. Když jsem v 80. letech začínal, napsal jsem do několika golfových stavebních kanceláří dopis, že se chci stát golfovým architektem a co by mi poradili. Všichni mi doporučili právě tu cestu, jakou jsem popsal. Ale Frederick W. Hawtree, syn zakladatele jedné z nejstarších firem v oboru, zakončil svůj list slovy: „Je vás zájemců o golfovou architekturu hodně, takže kdybyste se jimi všichni stali, budu já bez práce.“ Na vaši otázku proto můžu jen říct: Já bych vám to nedoporučoval!

ERSTE

Premier

I vaše banka může mít drive

Investiční poradenství a nadstandardní péče o vaše finanční zdraví od zkušených Premier bankéřů

www.erstepremier.cz